

**PROFESIJAS STANDARTS
LAUKSAIMNIECĪBA**

**LOPKOPĪBAS TEHNIKA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
<i>Lopkopības tehniķis (Latvijas profesiju klasifikatora kods 314229)</i>	Kvalifikācijas līmenis: Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4. LKI)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Specifisku prasību nav
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Lopkopja darbu veikšana (3.3.) 3.3. Ikdienas darbu veikšana lopkopībā 3.3.1. Kopt lauksaimniecības dzīvniekus. 3.3.2. Veikt lauksaimniecības dzīvnieku novietņu un tehnisko būvju kopšanu. 3.3.3. Ēdināt un dzirdināt lauksaimniecības dzīvniekus. 3.3.4. Īstenot ganāmpulka atražošanas pasākumus. 3.3.5. Iegūt produkciju no lauksaimniecības dzīvniekiem. 3.3.6. Sagatavot un uzglabāt lopkopības produkciju realizācijai. 3.3.7. Veikt dzīvnieku ikdienas veselības uzraudzību un slimu dzīvnieku aprūpi.	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Lopkopības tehniķis ar specializāciju zirgkopībā 4. LKI Lopkopības tehniķis ar specializāciju aitkopībā 4. LKI	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Lopkopis 3. LKI Zootehnikas speciālists 5. LKI	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Lopkopības tehniķis plāno un nodrošina ikdienas darbu izpildi un tam nepieciešamos resursus. Plāno lauksaimniecības dzīvnieku grupēšanu un pārvietošanu. Veic ikdienas darbus, tai skaitā kopj, ēdina un dzirdina lauksaimniecības dzīvniekus, kopj novietnes un tehniskās būves, īsteno	

ganāmpulka atražošanas pasākumus un nodrošina tam nepieciešamo, iegūst, sagatavo realizācijai un uzglabā produkciju, veic lauksaimniecības dzīvnieku ikdienas veselības uzraudzību un nodrošina kopējo veselības monitoringu, nodrošina ciltisdarbam nepieciešamo datu ieguvu. Lopkopības tehniķis strādā lauksaimniecības dzīvnieku produkcijas ieguves uzņēmumos, vai kā individuālais komersants, vai pašnodarbinātā persona.

Lopkopības tehniķa pienākumi un uzdevumi:

3.1. Plānot ikdienas darbus un resursus lopkopības uzņēmumā.

- 3.1.1. Plānot ikdienā veicamos darbus lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanai.
- 3.1.2. Plānot ikdienā veicamos darbus lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai.
- 3.1.3. Plānot ikdienā veicamos darbus lopkopības produkcijas ieguvei un realizācijai.
- 3.1.4. Plānot nepieciešamos resursus ikdienas darbu veikšanai.
- 3.1.5. Plānot lauksaimniecības dzīvnieku apgādi ar barības līdzekļiem un dzeramo ūdeni.
- 3.1.6. Plānot lauksaimniecības dzīvnieku grupēšanu un pārvietošanu.

3.2. Ikdienas darbu izpildes nodrošināšana.

- 3.2.1. Nodrošināt ikdienas darbu veikšanai nepieciešamos resursus.
- 3.2.2. Nodrošināt ganāmpulka atražošanu.
- 3.2.3. Nodrošināt dzīvnieku ēdināšanu.
- 3.2.4. Nodrošināt dzīvnieku turēšanu.
- 3.2.5. Nodrošināt produkcijas ieguvi novietnē.
- 3.2.6. Nodrošināt iegūtās produkcijas sagatavošanu un uzglabāšanu realizācijai.
- 3.2.7. Nodrošināt dzīvnieku veselības monitoringu.
- 3.2.8. Nodrošināt ciltisdarbam nepieciešamo datu ieguvi.

3.3. Ikdienas darbu veikšana lopkopībā.

- 3.3.1. Kopt lauksaimniecības dzīvniekus.
- 3.3.2. Veikt lauksaimniecības dzīvnieku novietņu un tehnisko būvju kopšanu.
- 3.3.3. Ēdināt un dzirdināt lauksaimniecības dzīvniekus.
- 3.3.4. Īstenot ganāmpulka atražošanas pasākumus.
- 3.3.5. Iegūt produkciju no lauksaimniecības dzīvniekiem.
- 3.3.6. Sagatavot un uzglabāt lopkopības produkciju realizācijai.
- 3.3.7. Veikt dzīvnieku ikdienas veselības uzraudzību un slimu dzīvnieku aprūpi.

3.4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, vispārējās zināšanas un kompetences.

- 3.4.1. Sazināties valsts valodā.
- 3.4.2. Sazināties vienā svešvalodā, t.sk. lietot profesionālo terminoloģiju.
- 3.4.3. Lietot matemātiskās, dabaszinātņu, tehnoloģiju un inženierzinātņu kompetences.
- 3.4.4. Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.
- 3.4.5. Izmantot uzņēmējdarbības principus ikdienas darbos.
- 3.4.6. Turpināt tālāku izglītību un profesionālo pilnveidošanos.
- 3.4.7. Atbilstoši profesionālajai kompetencei ievērot sabiedrības intereses un darba tiesības.
- 3.4.8. Atbilstoši profesionālajai kompetencei ievērot darba aizsardzības, vides aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.

**4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā
PROFESIONĀLĀ kompetence**

Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.1. Plānot ikdienas darbus un resursus lopkopības uzņēmumā.					
4.1.1.	Plānot ikdienā veicamos darbus lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanai.	Apzināt esošo situāciju dzīvnieku ēdināšanas nodrošināšanai.	Ikdienas darbi un to secība dzīvnieku ēdināšanas nodrošināšanai. Darbinieku pienākumi dzīvnieku ēdināšanā atbilstoši kompetencei. Dzīvnieku ēdināšanā nodarbināto darba laika uzskaitē. Darba laika grafika sastādīšana dzīvnieku ēdināšanas nodrošināšanai.	Spēja plānot ikdienā veicamos darbus lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanas nodrošināšanai.	4.LKI
		Plānot ikdienas darbus lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanai.			
		Sagatavot ikdienā veicamo darbu sarakstu dzīvnieku ēdināšanai.			
		Izstrādāt detalizētu ikdienā darāmo darbu laika grafiku dzīvnieku ēdināšanā.			
4.1.2.	Plānot ikdienā veicamos darbus lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai.	Apzināt esošo situāciju dzīvnieku turēšanas nodrošināšanai.	Ikdienas darbi un to secība dzīvnieku turēšanas nodrošināšanai. Darbinieku pienākumi dzīvnieku turēšanā atbilstoši kompetencei. Dzīvnieku kopšanā nodarbināto darba laika uzskaitē. Darba laika grafika sastādīšana dzīvnieku turēšanas nodrošināšanai.	Spēja plānot ikdienā veicamos darbus lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas nodrošināšanai atbilstoši labturības prasībām.	4.LKI
		Plānot ikdienas darbus lauksaimniecības dzīvnieku un novietņu kopšanai.			
		Sagatavot ikdienā veicamo darbu sarakstu dzīvnieku turēšanas nodrošināšanai.			
		Izstrādāt detalizētu ikdienā darāmo darbu laika grafiku dzīvnieku turēšanā.			

4.1.3.	Plānot ikdienā veicamos darbus lopkopības produkcijas ieguvei un realizācijai.	Apzināt esošo situāciju produkcijas ieguvei un realizācijai.	Ikdienas darbi un to secība produkcijas ieguvei un realizācijai. Darbinieku pienākumi produkcijas ieguvē un realizācijā atbilstoši kompetencei. Lopkopības produkcijas ieguvē un realizācijā nodarbināto darba laika uzskaitē. Darba laika grafika sastādīšana lopkopības produkcijas ieguvei un realizācijai.	Spēja plānot ikdienā veicamos darbus lopkopības produkcijas ieguvei un realizācijai.	4.LKI
		Plānot ikdienas darbus lauksaimniecības dzīvnieku produkcijas ieguvei un realizācijai.			
		Sagatavot ikdienā veicamo darbu sarakstu dzīvnieku produkcijas ieguvei un realizācijai.			
		Izstrādāt detalizētu ikdienā darāmo darbu laika grafiku produkcijas ieguvei un realizācijai.			
4.1.4.	Plānot nepieciešamos resursus ikdienas darbu veikšanai.	Novērtēt pieejamos resursus.	Lopkopībā nodarbinātie cilvēkresursi, to vajadzība. Lopkopības produkcijas ražošanas nodrošināšanai nepieciešamie materiālie resursi. Resursu uzskaitē. Lopbarības un lopbarības piedevu vajadzība un izlietojums. Materiālu izlietojums atbilstoši saimniekošanas veidam un dzīvnieku turēšanas apstākļiem. Resursu iegādes iespējas.	Spēja plānot nepārtraukta ikdienas darba nodrošināšanai nepieciešamos resursus.	4.LKI
		Noteikt resursu vajadzību.			
		Plānot nepieciešamos cilvēkresursus darba nodrošināšanai dzīvnieku novietnē.			
		Plānot nepieciešamos barības līdzekļus, dzīvnieku un novietņu kopšanas līdzekļus, tehnisko aprīkojuma un instrumentu vajadzību ikdienas darbu nodrošināšanai.			
		Plānot nepieciešamās lopbarības un lopbarības piedevu iegādi.			
4.1.5.	Plānot lauksaimniecības dzīvnieku apgādi ar	Izvērtēt barības izdales un ūdens padeves veidus novietnē.	Ūdens padeves un barības izdales veidi un tehnoloģiskie risinājumi.		4.LKI

	barības līdzekļiem un dzeramo ūdeni.	Plānot dzīvnieku ikdienas apgādi ar barību un ūdeni.	Barības līdzekļu nozīme dzīvnieku ēdināšanā. Barības devas un barības normas dažādu sugu, dzimumu un vecuma grupu lauksaimniecības dzīvniekiem	Spēja izvērtēt lopbarības un ūdens padeves veida atbilstību dzīvnieku vajadzībām. Spēja plānot lauksaimniecības dzīvnieku apgādi ar tiem nepieciešamajiem barības līdzekļiem un dzeramo ūdeni.	4.LKI
		Plānot lopbarības izdales veidu un ritmu atbilstoši ikdienā pieejamajiem barības līdzekļiem.			
4.1.6.	Plānot lauksaimniecības dzīvnieku grupēšanu un pārvietošanu savas kompetences ietvaros.	Novērtēt ganāmpulka dzīvnieku grupu lielumu atbilstoši labturības prasībām.	Lauksaimniecības dzīvnieku grupēšanas un pārvietošanas vajadzība.	Spēja ikdienā plānot dzīvnieku grupēšanu un pārvietošanu, atbilstoši to fizioloģiskajam stāvoklim un vajadzībām.	4.LKI
		Plānot dzīvnieku grupas atbilstoši to vecumam, dzimumam un fizioloģiskajam stāvoklim.	Dzīvnieku pārvietošanas veidi un līdzekļi. Dzīvnieku pārvietošanas operatīvā plānošana.		
		Plānot dzīvnieku pārvietošanu.			
4.2. Ikdienas darbu izpildes nodrošināšana.					
4.2.1.	Nodrošināt ikdienas darbu veikšanai nepieciešamos resursus.	Atlasīt dzīvniekus plānotās produkcijas ieguvei.	Lauksaimniecības dzīvnieku šķirņu raksturojums.	Spēja nodrošināt nepieciešamos resursus ikdienas darbu veikšanai un produkcijas ieguvei.	4.LKI
		Nodrošināt lopbarību un nepieciešamās lopbarības piedevas atbilstoši plānotajai dzīvnieku produktivitātei.	Lauksaimniecības dzīvnieku produkcijas veidi. Lopbarības kvalitātes noteikšanas metodes.		
		Sagatavot barības paraugu laboratoriskai izmeklēšanai.	Lopbarības paraugu sagatavošanas metodika un instrumenti.		
		Nodrošināt iekārtas, instrumentus un materiālos resursus ikdienas darbu veikšanai.	Lauksaimniecības dzīvnieku novietņu aprīkojuma un materiālo resursu raksturojums un piemērotība veicamajiem darbiem. Piemērota aprīkojuma izvēle dzīvnieku		

		Nodrošināt nepieciešamo darbinieku sastāvu ikdienas darbu veikšanai.	kopšanai.		
4.2.2.	Nodrošināt ganāmpulka atražošanu.	Veikt mākslīgai apsēklošanai un/vai aplecināšanai piemērotu dzīvnieku izlasi un atlasī.	Dzīvnieku audzēšanas metodes, izlase un atlase. Lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas metodes un kārtība. Bioproduktu un vaislas dzīvnieku piedāvājums (tirgus). Mākslīgās apsēklošanas vai aplecināšanas datu reģistrēšana. Dzemdību uzraudzības principi.	Spēja nodrošināt mērķtiecīgu ganāmpulka atražošanu.	4.LKI
		Organizēt lauksaimniecības dzīvnieku mākslīgo apsēklošanu un/vai aplecināšanu.			
		Uzraudzīt lauksaimniecības dzīvnieku mākslīgās apsēklošanas un/vai aplecināšanas plāna izpildi.			
		Veikt dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu.			
		Nodrošināt dzemdību uzraudzību.			
4.2.3.	Nodrošināt dzīvnieku ēdināšanu.	Nodrošināt dzīvnieku ēdināšanu, atbilstoši to ražībai un fizioloģiskajām vajadzībām.	Barības vielu nozīme dzīvnieku ēdināšanā. Barības devu sastādīšanas pamatprincipi. Lopbarības krājumu un patēriņa uzskaites un aprēķināšanas metodes. Ģenētiskie, fizioloģiskie un vides faktori, to ietekme uz dzīvnieku ēdināšanu. Lauksaimniecības dzīvnieku ķermeņa kondīcija (barojuma pakāpe), tās novērtēšanas metodes.	Spēja nodrošināt dzīvnieku sugai, dzimumam un vecuma grupai atbilstošu ikdienas ēdināšanu. Spēja nodrošināt plānveidīgu ganību kopšanu, atjaunošanu un izmantošanu.	4.LKI 4. LKI
		Nodrošināt lopbarības izdali, atbilstoši plānotai dienas kārtībai.			
		Veikt lopbarības krājumu un patēriņa uzskaiti.			
		Pielāgot dzīvnieku ēdināšanu, atbilstoši situācijai.			

		Nodrošināt ganību aploka sistēmas uzstādīšanu.	Ganības, to botāniskais sastāvs un izmantošana.		
		Nodrošināt ganību kopšanu, atjaunošanu un izmantošanu saskaņā ar tā atjaunošanas un izmantošanas plānu.			
4.2.4.	Nodrošināt dzīvnieku turēšanu.	Izvērtēt novietnes atbilstību dzīvnieku labturības prasībām.	Lauksaimniecības dzīvnieku vecuma un dzimuma grupas. Dzīvnieku labturību reglamentējošie normatīvie dokumenti. Mikroklimata ietekme uz dzīvnieku veselību un produktivitāti. Stresu veicinošie faktori dzīvnieku pārvietošanas un grupēšanas laikā. Zoohigiēnas prasību nodrošināšana dzīvnieku novietnēs un lauka apstākļos. Kūtsmēslu uzglabāšana atbilstoši vides aizsardzības prasībām. Kūtsmēslu daudzuma aprēķins un reģistrācijas kārtība.	Spēja nodrošināt dzīvnieku sugai, dzimumam un vecumam atbilstošu dzīvnieku turēšanu un kopšanu. Spēja nodrošināt kūtsmēslu apsaimniekošanu.	4.LKI 4. LKI
		Nodrošināt dzīvnieku grupēšanu un pārvietošanu.			
		Izvērtēt grupēšanas un/vai pārvietošanas ietekmi uz uzvedības, veselības un produktivitātes izmaiņām.			
		Nodrošināt dzīvnieku un novietņu kopšanu.			
		Nodrošināt kūtsmēslu izvākšanu un uzglabāšanu.			
4.2.5.	Nodrošināt produkcijas ieguvī novietnē.	Izvērtēt dzīvnieku piemērotību konkrētas produkcijas ieguvei.	Kvalitātes prasības lopkopības produkcijai. Produkcijas ieguves tehnoloģijas. Iekārtas un aprīkojums produkcijas ieguvei. Produktivitāte, tās aprēķināšanas metodes.	Spēja ikdienā nodrošināt plānotās lopkopības produkcijas ieguvī. Spēja izvērtēt iegūtās produkcijas daudzuma un kvalitātes izmaiņas.	4.LKI 4. LKI
		Nodrošināt lopkopības produkcijas ieguvī.			
		Izvērtēt iegūtās produkcijas daudzumu un kvalitāti.			

		Aprēķināt dzīvnieku produktivitāti.			
4.2.6.	Nodrošināt iegūtās produkcijas sagatavošanu un uzglabāšanu realizācijai.	Izvēlēties dzīvniekus realizācijai.	Lopkopības produkcijas pirmapstrāde Dzīvnieku transportēšanas nosacījumi. Pārtikas nekaitīguma un higiēnas prasības. Lopkopības produkcijas realizācijas dokumenti un to aizpildīšanas kārtība.	Spēja nodrošināt iegūtās produkcijas sagatavošanu un uzglabāšanu realizācijai.	4.LKI
		Sagatavot dzīvnieku realizācijai nepieciešamos dokumentus.			
		Nodrošināt lopkopības produkcijas nogādi uz realizācijas vietu.			
		Aizpildīt lopkopības produkcijas realizācijas dokumentus.			
4.2.7.	Nodrošināt dzīvnieku veselības monitoringu.	Nodrošināt profilakses pasākumus slimību novēršanai.	Slimību novēršanas profilakses pasākumi. Biodrošības pasākumi. Dzemdību palīdzības sniegšanas pamatnoteikumi. Stresa un traumatisma cēloņi un sekas, un to novēršanas iespējas. Ārstēto dzīvnieku uzskaites reģistrs un tā aizpildīšanas kārtība. Ārstēšanas un dezinfekcijas līdzekļu uzglabāšanas kārtība.	Spēja nodrošināt dzīvnieku veselības monitoringu, veterinārārsta norādījumu izpildi savas kompetences ietvaros.	4. LKI
		Nodrošināt biodrošības pasākumu plāna izpildi.			
		Vadīt apgrūtinātas dzemdības atbilstoši savai kompetencei.			
		Identificēt un novērst lauksaimniecības dzīvnieku stresa un traumatisma cēloņus.			
		Organizēt slimo lauksaimniecības dzīvnieku nodalīšanu no veselajiem.			
		Dokumentēt informāciju par lauksaimniecības dzīvnieku veselības stāvokli.			

		Izvērtēt speciālista piesaistes nepieciešamību.			
		Nodrošināt veterinārārsta norādījumu izpildi.			
4.2.8.	Nodrošināt ciltsdarbam nepieciešamo datu ieguvī.	Apzīmēt jaundzimušos atbilstoši normatīvajiem aktiem.	Audzēšanas programmas. Pārraudzības noteikumi.	Spēja nodrošināt precīzu ciltsdarbam nepieciešamo datu ieguvī un reģistrēšanu.	4.LKI
		Veikt nepieciešamos dzīvnieku reģistra ierakstus datu bāzē.	Pārraudzības un snieguma datu ieguve. Lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas un saglabāšanas programmas, to pielietojums.		
		Nodrošināt dzīvnieku pārraudzības un snieguma pārbaudes datu ieguvī.	Piena un gaļas pārraudzības noteikumi. Lauksaimniecības dzīvnieku pārraudzības un snieguma datu ieguve un reģistrācija. Dzīvmasas noteikšanas metodes. Piena produktivitātes uzskaitē.		
4.3. Ikdienu darbu veikšana lopkopībā (kvalifikācijas daļa)					
4.3.1.	Kopt lauksaimniecības dzīvniekus.	Novērtēt novirzes no dzīvnieku labturības normām.	Lauksaimniecības dzīvnieku sugas un šķirnes.	Spēja kopt lauksaimniecības dzīvniekus, izmantojot atbilstošu kopšanas un tīrīšanas aprīkojumu.	3. LKI
		Sagatavot nepieciešamo dzīvnieku tīrīšanas un kopšanas aprīkojumu, iekārtas un instrumentus.	Lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas veidi. Lauksaimniecības dzīvnieku labturības prasības.		
		Sagatavot un fiksēt dzīvniekus kopšanai.	Dzīvnieku kopšanas un tīrīšanas aprīkojums, iekārtas, instrumenti, ekspluatācijas prasības.		
		Uzturēt tīrus lauksaimniecības dzīvniekus.	Dzīvnieku fiksācijas aprīkojums un		

		Veikt dzīvnieku grupēšanu un pārvietošanu atbilstoši plānam.	metodes. Dzīvnieku kopšanas un tīrīšanas veidi un droši darba paņēmieni. Grupēšanas principi un metodes.		
4.3.2.	Veikt lauksaimniecības dzīvnieku novietņu un tehnisko būvju kopšanu.	Novērtēt lauksaimniecības dzīvnieku novietnes un aprīkojuma tehnisko stāvokli. Novērtēt iekārtu un inventāra atbilstību kopšanas darbu veikšanai. Lietot un uzturēt kārtībā novietņu kopšanas iekārtas un inventāru. Kopt, dezinficēt un uzturēt kārtībā novietnes un tehniskās būves, nodrošinot atbilstošu mikroklimatu. Izvākt, uzglabāt kūtsmēslus atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām.	Novietņu un tehnisko būvju veidi, to aprīkojums. Novietņu, tehnisko būvju un aprīkojuma uzturēšanas prasības un kopšanas nosacījumi. Novietņu kopšanas iekārtas un inventārs, to ekspluatācijas noteikumi. Instrumentu un aprīkojuma uzglabāšana. Mikroklimats novietnēs un būvēs. Novietņu kopšanas un dezinfekcijas līdzekļi. Ķīmisko vielu glabāšanas un lietošanas noteikumi. Kūtsmēslu apsaimniekošana.	Spēja kopt lauksaimniecības dzīvnieku novietnes un tehniskās būves, lietojot atbilstošus instrumentus, aprīkojumu un kopšanas līdzekļus.	3. LKI
4.3.3.	Ēdināt un dzirdināt lauksaimniecības dzīvniekus.	Novērtēt organoleptiski dzīvniekiem ikdienā izēdināmās lopbarības un ūdens kvalitāti. Novērtēt dzīvniekiem izēdināmās barības daudzumu un atbilstību to ikdienas vajadzībām.	Lopbarības veidi. Organoleptiskā barības līdzekļu kvalitātes novērtēšanas metode Lauksaimniecības dzīvnieku sugas un to gremošanas fizioloģija. Barības līdzekļi, to sastāvs. Lopbarības krājumu (atlikumu)	Spēja ēdināt un dzirdināt lauksaimniecības dzīvniekus atbilstoši to sugai, šķirnei, fizioloģijai, izbarošanas veidam un sastādītajam ēdināšanas un dzirdināšanas plānam.	3. LKI

		Uzskaitīt barības līdzekļu atlikumu.	uzskaites metodes. Dažādu sugu un šķirņu lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanas atšķirības atbilstoši fizioloģiskajam stāvoklim.		
		Novērtēt izmaiņas lopbarības un dzeramā ūdens patēriņā.	Barības līdzekļu un dzeramā ūdens normas dažādu sugu, dzimumu un vecuma grupu lauksaimniecības dzīvniekiem.		
		Sagatavot ikdienas barības maisījumus.	Dzeramā ūdens kvalitāte. Barības sagatavošanas paņēmieni. Barības maisījumi. Lopbarības uzglabāšana prasības.		
		Veikt lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanu un dzirdināšanu.	Ēdināšanas un dzirdināšanas paņēmieni.		
4.3.4.	Īstenot ganāmpulka atražošanas pasākumus.	Identificēt dzīvniekus ar meklēšanās vai dzemdību pazīmēm.	Lauksaimniecības dzīvnieku meklēšanās fizioloģija un dzimumcikls.	Spēja īstenot dzīvnieku pārošanu atbilstoši aplecināšanas plānam.	3. LKI
		Noteikt dzīvnieku optimālo maksīgās apsēklošanas vai aplecināšanas laiku.	Dzemdību tuvošanās pazīmes. Dabiskā lecināšana.	Spēja uzraudzīt dzemdību procesu, nepieciešamības gadījumā sniegtot pirmo palīdzību.	3. LKI
		Atlasīt dzīvnieku pārus dabiskajai aplecināšanai un īstenot aplecināšanu atbilstoši aplecināšanas plānam.	Mākslīgā apsēklošana. Aplecināšanas plāna saturs.	Spēja apkopt un ēdināt jaundzimušos.	3. LKI
		Veikt ierakstus par dabiskās aplecināšanas procesu zootehniskās uzskaites žurnālā.	Ganāmpulka atražošanas notikumu reģistrācija. Dzemdību vietas sagatavošanas principi.	Spēja atlasīt un inkubēt olas.	3. LKI
		Sagatavot dzemdību norises vietu.	Dzemdību process, apgrūtinātu dzemdību pazīmes. Pirmās palīdzības sniegšanas metodes		

		Uzraudzīt dzemdību gaitu Sniegt pirmo palīdzību apgrūtinātu dzemdību gadījumā. Apkopt jaundzimušos. Ēdināt jaundzimušos ar atbilstošas kvalitātes jaunpienu. Atlasīt olas inkubācijai un uzraudzīt inkubācijas procesu.	apgrūtinātu dzemdību gadījumā Aprīkojums apgrūtinātu dzemdību gadījumā. Jaundzimušo apkopšana. Jaunpiena kvalitātes novērtēšana un uzglabāšana. Inkubācijas olu izvēle un inkubēšana.		
4.3.5.	Iegūt produkciju no lauksaimniecības dzīvniekiem.	Novērtēt ikdienas darbā nepieciešamo iekārtu, instrumentu un materiālu tehniskā stāvokļa atbilstību lopkopības produkcijas ieguvei. Iegūt pienu no slaucamajiem dzīvniekiem, ievērojot higiēnas prasības. Novērtēt lauksaimniecības dzīvnieku nobarošanas rezultātus. Cirpt dzīvnieku. Savākt olas.	Lopkopības produkcijas veidi. Lopkopības produkcijas pirmapstrāde. Slaukšanas tehnoloģijas un iekārtu darbības principi. Olu savākšanas tehnoloģijas. Cirpšanas paņēmieni un instrumenti. Ķermeņa kondīcijas un dzīvmasas noteikšanas metodes. Iegūtās produkcijas uzskaitē un reģistrācija. Produkcijas kvalitātes rādītāji. Higiēnas prasības lopkopības produkcijas ieguvē. Lauksaimnieciskās ražošanas atkritumi.	Spēja iegūt kvalitatīvu produkciju no lauksaimniecības dzīvniekiem. Spēja uzskaitīt un reģistrēt ikdienā iegūto lopkopības produkciju. Spēja nodalīt realizācijai nederīgu produkciju. Spēja novērst lopkopības produkcijas piesārņojuma avotus.	3.LKI 3.LKI 3.LKI 3.LKI

		Uzskaitīt un reģistrēt iegūto produkciju.	Produkcijas piesārņojuma veidi un avoti. Blakusproduktu veidi, to rašanās cēloņi.		
		Nodalīt ražošanas procesā iegūtu realizācijai nederīgu lopkopības produkciju.			
		Novērst lopkopības produkcijas piesārņojuma avotus.			
4.3.6.	Sagatavot un uzglabāt lopkopības produkciju realizācijai.	Atlasīt un sagatavot realizācijai nozīmētos lauksaimniecības dzīvniekus, ievērojot drošus darba paņēmienus.	Dzīvnieku izlase un sagatavošana realizācijai. Labturības nosacījumi dzīvnieku transportēšanai. Transports un transportēšanas aprīkojums lauksaimniecības dzīvnieku pārvadāšanai. Produkcijas marķēšana un fasēšanas tehnoloģijas. Produkcijas uzglabāšanas vietas un nosacījumi. Produkcijas realizācijas pavaddokumenti.	Spēja sagatavot transportēšanai paredzētos dzīvniekus. Spēja sagatavot un uzglabāt realizācijai iegūto lopkopības produkciju atbilstoši produkcijas uzglabāšanas nosacījumiem.	3.LKI
		Pārvietot realizācijai paredzētos lauksaimniecības dzīvniekus un lietot transportēšanai piemērotu aprīkojumu.			3.LKI
		Sagatavot lopkopības produkciju uzglabāšanai un realizācijai.			
		Uzglabāt lopkopības produkciju.			
		Fasēt un marķēt lopkopības produktus.			
4.3.7.	Veikt dzīvnieku ikdienas veselības uzraudzību un slimu dzīvnieku aprūpi.	Novērtēt izmaiņas lauksaimniecības dzīvnieku ārējā izskatā un uzvedībā.	Vesela dzīvnieka fizioloģiskie rādītāji. Lauksaimniecības dzīvnieku uzvedība. Lauksaimniecības dzīvnieku	Spēja uzraudzīt lauksaimniecības dzīvnieku veselību ikdienā. Spēja sniegt pirmo palīdzību lauksaimniecības dzīvniekiem.	3.LKI
		Nodalīt slimos lauksaimniecības dzīvniekus no veselajiem.			3.LKI

		Fiksēt lauksaimniecības dzīvniekus veterinārmedicīnisko manipulāciju veikšanai.	izplatītākās slimības un to pazīmes. Dzīvnieku fiksācija veterinārmedicīnisko manipulāciju veikšanai.	Spēja veikt vienkāršas veterinārmedicīniskās manipulācijas atbilstoši veterinārārsta norādījumiem. Spēja ievērot zoonožu ierobežošanas pasākumus.	3.LKI 3.LKI
		Sniegt pirmo palīdzību lauksaimniecības dzīvniekiem.	Veterināro zāļu veidi. Pirmās palīdzības sniegšanas metodes dzīvniekiem.		
		Veikt vienkāršas veterinārmedicīniskās manipulācijas.	Instrumenti un materiāli pirmās palīdzības sniegšanai, to lietošana. Veterinārmedicīnisko manipulāciju veidi.		
		Ievērot zoonožu izplatības ierobežošanas pasākumus.	Zoonozes, to izplatības ierobežošana.		

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Sazināties valsts valodā.	Sazināties mutvārdos un rakstveidā dažādās profesionālās situācijās valsts valodā.	Vārdu krājums valsts valodā. Gramatika un valodas funkcija. Valodas kultūra. Valodas stili un intonācija. Valsts valoda. Nozares terminoloģija valsts valodā.	Spēja izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, faktus un viedokli gan mutiski, gan rakstiski valsts valodā vispārējās saziņas un profesionālās terminoloģijas jomā.	4. LKI
		Ievērot latviešu literārās valodas normas lietiskajā saziņā.			
		Lietot valsts valodā profesionālo terminoloģiju			

5.2.	Sazināties vienā svešvalodā, t.sk. lietot profesionālo terminoloģiju.	Sazināties ievērojot starpkultūru mijiedarbības principus. Sazināties mutvārdu un rakstveida komunikācijā vienā svešvalodā. Lietot profesionālo terminoloģiju svešvalodā.	Starpkultūru mijiedarbība. Vārdu krājums svešvalodā. Gramatika un valodas funkcija. Verbālās un neverbālās mijiedarbības veidi. Valodas komunikācijas konteksts. Svešvalodas lietošana. Nozares terminoloģija svešvalodā.	Spēja sazināties dažādu kultūru grupās. Spēja sazināties un lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.	4. LKI
5.3.	Lietot matemātiskās, dabaszinātņu, tehnoloģiju un inženierzinātņu kompetences.	Pielietot matemātiskos aprēķinus darba uzdevumu veikšanā. Modelēt plānotā uzdevuma risinājuma gaitu. Lasīt profesionālās darbības tehniskās kartes un plānus. Kritiski un radoši domāt.	Faktu, teoriju un profesionālās darbības likumsakarības. Statistikas pamatprincipi un elementi. Fundamentālās zinātnes jēdzieni un teorijas. Mērvienības un formas. Matemātiskā terminoloģija, instrumenti un metodes.	Spēja izmantot matemātisko domāšanu un zināšanas dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs, modelējot darba situāciju lopkopības nozarē. Spēja pielietot matemātiskos aprēķinus profesionālo darba uzdevumu veikšanai.	4. LKI 4. LKI
5.4	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	Strādāt ar digitālām sistēmām un biroja tehniku. Sagatavot darba dokumentāciju lopkopības nozarē. Sazināties izmantojot komunikatīvās informācijas tehnoloģijas. Ievērot informācijas tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības prasības.	Datora un biroja tehnikas darbības principi. Datu drošība un datu aizsardzības prasības. Dokumentācijas sagatavošana, tehnoloģiju lietošana. Informācijas un komunikācijas sistēmu drošība.	Spēja pārliecinoši un droši lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevumu veikšanai lopkopības nozarē.	4. LKI
5.5.	Izmantot uzņēmējdarbības principus ikdienas darbos.	Ievērot vadības norādījumus un noteikumus darba izpildē. Veikt darba uzdevumu kvalitatīvi, sabalansējot darba apjomu, laiku un resursus.	Uzņēmējdarbības pamati. Normatīvie akti darbības jomā. Komercedarbības veidi. Tirgzinības pamati.	Spēja plānot un sekot līdzi darba izpildes termiņiem un kvalitātei nozarē, sabalansējot darba apjomu, laiku un resursus.	4. LKI

		Izvērtēt saimnieciskās darbības riskus savas kompetences ietvaros.	Ekonomiskie resursi. Darba vides organizācijas process.	Spēja pieņemt pamatotu lēmumu konkrētās situācijās savas profesionālās kompetences un darbības jomā.	4. LKI
		Efektīvi izmantot uzticētos resursus.	Pašorganizēts darba process. Darbs komandā.		
		Pieņemt lēmumu par problēmu risinājumu savas kompetences ietvaros konkrētā situācijā	Lēmumu pieņemšanas metodes. Plānošana metodes. Pašnovērtējuma mehānismi. Dokumentu noformēšanas prasības Saskarsmes teorijas. Sadarbības principi.		
5.6.	Turpināt tālāku izglītību un profesionālo pilnveidošanos.	Novērtēt savas personīgās, sociālās un profesionālās attīstības/ pilnveides iespējas.	Faktu, teoriju un profesionālās darbības procesu likumsakarības.	Spēja novērtēt un mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi.	4. LKI
		Mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi.	Profesionālās karjeras izaugsme un tās attīstības novērtēšanas principi.	Spēja efektīvi pārvaldīt savu mācīšanos un izaugsmi.	4. LKI
		Apgūt jaunu zināšanas atbilstoši darba tirgus vajadzībām.	Mācīšanās stratēģija. Pašnovērtējuma mehānismi.	Spēja ar attiecīgu patstāvības pakāpi mācīties tālāk, pilnveidojot savas kompetences.	4. LKI
		Sekot līdzi profesionālās darbības un profesionālās jomas teorijas un prakses attīstībai.	Mācību, karjeras un darba gaitas plānošana. Dažādās sabiedrībās un vidēs vispārpieņemtie uzvedības kodeksi. Veselīga prāta, ķermeņa un dzīvesveida komponentes.	Spēja izmantot zināšanas profesionālajā darbībā atbilstīgi darba tirgus vajadzībām un jomas teorijas un prakses attīstībai.	4. LKI
5.7.	Atbilstoši profesionālajai kompetencei ievērot sabiedrības intereses un darba tiesības.	Ievērot darba likumdošanas prasības.	Sociālā dialoga būtība un sadarbības mehānismi.	Spēja ievērot uzņēmuma/darba vietas iekšējās kārtības noteikumus un nodibināt darba tiesiskās attiecības.	4. LKI
		Ievērot uzņēmuma/darba vietas iekšējās kārtības noteikumus.	Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra.		
		Piemērot ētikas normas ikdienas darbā.	Sabiedrības labklājības izpausmes/rādītāji/ kritēriji.	Spēja efektīvi komunicēt un iesaistīties komandas darbā ievērojot ētikas normas un konstruktīvas komunikācijas principus.	4. LKI
		Sadarboties komandā, konstruktīvi komunicēt dažādās vidēs.	Darba tiesību normatīvie akti.		

		Pieņemt patstāvīgi lēmumus savas kompetences ietvaros, risinot profesionālos jautājumus.	Darba koplīgums. Darba līgums. Pozitīvas saskarsmes paņēmieni.	Spēja pieņemt patstāvīgus lēmumus profesionālajā darbībā saskaņā ar darba tiesību normatīvā regulējuma prasībām.	4. LKI
		Uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.	Laika plānošana.		
5.8.	Atbilstoši profesionālajai kompetencei ievērot darba aizsardzības, vides aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.	Iekārtot savu darba vietu atbilstoši darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasībām.	Darba aizsardzības sistēma un noteikumi. Civilās aizsardzības sistēma un noteikumi. Vides aizsardzības sistēma un noteikumi.	Spēja atbildīgi veikt darba uzdevumus ievērojot darba drošības, vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.	4. LKI
		Pielietot ergonomikas prasības darba vietas iekārtošanā.	Darba vides riska faktori, to novērtēšanas metodes un to novēršanas preventīvie pasākumi.	Spēja kritiski savas kompetences ietvaros novērtēt darba vides riska faktorus un droši ekspluatēt tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojumus.	4. LKI
		Novērtēt savas kompetences ietvaros darba vides riska faktoru ietekmi uz veselību.	Aizsardzības pasākumi darba vides faktoru ietekmes uz veselību mazināšanā.	Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijā un sniegt pirmo palīdzību.	4. LKI
		Droši ekspluatēt tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojumu.	Ergonomikas pamatprincipi; droši un ergonomiski darba paņēmieni. Drošības signāli un zīmes.	Spēja rīkoties atbilstoši vidi saudzējošas saimniekošanas un ilgtspējīgas attīstības principiem.	4. LKI
		Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības, elektrodrošības, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasībām.	Darba aizsardzības līdzekļi un to pielietošana. Ugunsdrošības noteikumi.		
		Pielietot pirmās palīdzības metodes kritisku veselības stāvokļu novēršanai, dzīvības saglabāšanai un uzturēšanai.	Elektrodrošības noteikumi. Rīcība ārkārtējās situācijās. Pirmās palīdzības sniegšana.		
		Atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijā un izņēmuma stāvokļa laikā.	Vidi saudzējoši saimniekošanas principi.		
		Rīkoties atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem.			
		Piemērot vidi saudzējošas saimniekošanas principus ikdienas darba aktivitātēs.			

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" Dita Mauraga - LLKC Izglītības projektu vadītāja; Andrejs Vītoliņš - Stādu audzētāju biedrības valdes priekšsēdētājs; Stādu audzētavas "Dimzas" vadītājs; Pārtikas rūpniecības un lauksaimniecības nozaru ekspertu padomes vadītājs; Sarmīte Stūriška - SIA "Zemgales dārzi", biroja vadītāja, moderatora asistente; Daina Kairiša - Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Lauksaimniecības fakultāte, Dzīvnieku zinātņu institūta profesore – vadošā pētniece; Laine Orbidāne - Biedrības "Latvijas Šķirnes zirgu audzētāju asociācija", Ciltsdarba speciālists, Bebreņu vispārizglītojošā un profesionālā vidusskola, skolotāja; Marlinda Kaša - Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledža, lektore; Minjona Buča - Smiltenes Tehnikums, izglītības metodiķe.
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	Gints Lanka - Zemkopības ministrija Lauksaimniecības ilgtspējīgas attīstības nodaļa, vadītāja vietnieks, eksperts; Gita Jansone - Zemkopības ministrija Lauksaimniecības departamenta Lopkopības un ciltsdarbu nodaļas vadītāja, eksperts Andrejs Vītoliņš - Stādu audzētāju biedrības valdes priekšsēdētājs; Stādu audzētavas "Dimzas" vadītājs; Pārtikas rūpniecības un lauksaimniecības nozaru ekspertu padomes vadītājs, eksperts; Sarmīte Stūriška – SIA "Zemgales dārzi", biroja vadītāja, moderatora asistente, eksperte; Ieva Freidenfelde- Latvijas liellopu audzētāju asociācijas ciltsdarbu speciāliste, eksperte; Silvija Dreijete – Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledža vieslektors, eksperte; Vizma Sileniece – Silnieces ciltsdarbi servisa vadītāja / eksperte; Aigars Laurinovičs Lauksaimniecības un industriālās tehnikas asociācija priekšsēdētājs, Lauksaimniecības un pārtikas NEP eksperts; Inese Paudere – Valsts izglītības attīstības aģentūra Izglītības satura departaments Profesionālās izglītības satura nodaļa, vecākā eksperte.
NEP atzinums par profesionālās kvalifikācijas prasībām	17.01.2025
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	29.01.2025
Iepriekš saskaņoto profesionālās kvalifikācijas prasību redakcijas	28.08.2013